

Ramen op oost en west

Jan Rokus van Roosendaal foto: Marco Borggreve

Jan Rokus van Roosendaal is een van de vele componisten uit de laatste twintig jaar die sinds het einde van de klassieke tonaliteit niet verlangen naar een terugkeer van dit systeem en die evenmin steun zoeken bij de westerse avant-garde uit de jaren vijftig. Zijn belangrijkste inspiratiebronnen liggen buiten Europa. Nadat hij tijdens zijn studie muziekwetenschap kennis had gemaakt met muziek uit India en Indonesië, besloot hij de opgedane indrukken te verwerken in zijn composities. Zijn muziek is geen exotische lijst om een Nederlands schilderij, evenmin een oosters idee in een westers jasje, maar een gelijkstelling van westerse en oosterse principes. Twee 'oosterse' uitgangspunten stelde hij centraal. Allereerst de cycliciteit: het gebruik van uitgangspunten in alle mogelijke bouwstenen (bijv. ritme en melodie) die in gevarieerde vorm terugkeren. Daarnaast de modaliteit: het zich baseren op een toonreeks die het karakter heeft van een toonladder en die melodiek en harmoniek veel houvast verleent.

Aanvankelijk werkte hij deze uitgangspunten uit in diverse kamermuziekwerken. Daarna kreeg het gestalte in zijn bekendste werk tot nu toe, het orkestwerk *Tala* uit 1987. Lucas Vis dirigeerde het o.a. op de cd van Donemus CV 27. Sindsdien componeert **Roosendaal** afwisselend voor grote en kleine bezettingen en heeft hij zijn principes verfijnd en uitgebreid.

Een van zijn latere stukken is het orkestwerk *Windows* dat aan staande januari gespeeld zal worden door het Noordhollands Philharmonisch Orkest. Daarmee groeit de faam van dit werk. Na de première in januari 1997 tijdens de VARA-Matinee door het Radio Kamerorkest o.l.v. Peter Eötvös namen diverse dirigenten het op hun repertoire. Het klonk op de Nederlandse Muziekdagen van 1997 en een jaar later tijdens een uitwisselingsprogramma van Nederlandse en Canadese componisten en op het jaarlijkse vooraanstaande ISCM-festival.

Emanuel Overbeeke

Bron: Donemus Info december 1999/januari 2000 (blz.4)